

Prenumerata:

Rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4, kop. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25 miesięcznie kop. 75.

Za odosłaniem do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5.

Na prowincji i w Cesarstwie: koszt przesyłki pocztowej podane są w nagłówku numeru porannego.

Za granicą (z przesyłką jednorazową) miesięcznie rs. 1 k. 50 Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie *Kurjera* przyjmowaną być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny kop. 5; poranny w dni powszednie k. 3, w niedziele i święta k. 5.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZEŚCZDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godz. 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-ej rano do 1-ej w południe.

Ogłoszenia.

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologia: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 8 kop.

Małe ogłoszenia: za jeden wiersz pierwszy raz 2 kop., każdy następny raz 1 1/2 kop.

Ogłoszenia do *Kurjera Warszawskiego* przyjmuje także Biuro ogłoszeń Rajchmana i Frenclera ulica Senatorska nr 18.

— W dniu jutrzejszym ku czci św. Wincentego i Paula w kościele św. Krzyża odprawione będzie nabożeństwo odpustowe z kazania i procesjami, oraz wystawieniem N. Sakramentu.

Jutro o godzinie 9-tej rano odbędzie się w kościele św. Anny (po-bernardyńskim) na intencję nawrócenia grzeszników wotywa z wystawieniem N. Sakramentu arcybraćwa czci Serca N. Marji Panny.

Przegląd polityczny.

Jak łatwo można było przewidzieć, zajście poniedziałkowe przed hotelem Continental w Paryżu nie przyczyniło rządowi francuskiemu żadnych kłopotów i nie naruszyło owych życzliwych i przyjaznych stosunków z rządem niemieckim, o których ks. Bismarck niedawno tak pochlebnie się wyraził. Ambasador francuski w Berlinie, baron de Courcel, wyraził w tamtejszym urzędzie zagranicznym zwykłe w takich wypadkach ubolewanie i na tem urzędownie sprawa zakończona została, a *Nord. Allg. Ztg.* zawiadomiła o tem swoich czytelników w formie rozkładającej winę zarówno na obie strony, napisała bowiem, że „ofiara szowinizmu francuskiego w dniu uroczystości narodowej padła na ulicy Castiglione chorągiew trójkolorowa czarno-biało-czerwona, którą tam w widocznym celu prowokacyjnym zatknęto”.

Prace przygotowawcze konferencji londyńskiej, jak zapewnia *Observer*, postępują bardzo powoli. Rzeczoznawcy finansowi, według informacji tego dziennika, przystąpili dopiero do najgłówniejszego punktu całego sporu, a mianowicie do kwestji czy zmniejszenie procentu od długu egipskiego będzie potrzebnem lub będzie mogło być unikniętem. Po raz pierwszy była o tem mowa na posiedzeniach odbytych w piątek i sobotę. Delegaci angielscy bardzo żywo argumentowali za potrzebą obniżki, francuscy zaś opierali się temu niemniej stanowczo. Wina przewleknięcia narad ciąży głównie na delegatach francuskich, którzy poruszane punkta narad przyjmują tylko *ad referendum* i co chwila odwołują się po instrukcje do swojego rządu.

Również usilnie delegaci francuscy opierają się wszelkim projektom podwyższenia podatków, a nad-

to co chwila wytykają wysokie koszty okupacji i administracji angielskiej, któreby szczerze zmniejszyć pragnęli. W takich warunkach prace przygotowawcze do konferencji nie mogą postępować prędko, zwłaszcza, że inne mocarstwa nie zadają sobie wielkiego trudu ażeby je przyspieszyć, gdyż żadnemu państwu tak bardzo nie zależy na wynalezieniu sposobu ulżenia Anglii w jej egipskich kłopotach.

Wiadomo już z telegramów, że zgromadzenie konserwatywnych członków obu izb angielskich odrzuciło we wtorek wniosek lorda Wemyss, domagający się, aby izba lordów ponownie wzięła pod ob.ady bil reformy wyborczej i uchwaliła rezolucję orzekającą, iż należy popierać izbę lordów w jej operze przeciw bilowi, dopóki rząd będzie obstawał przy tem, ażeby reforma wyborcza uzyskała moc obowiązującą przed zaprowadzeniem nowego podziału kraju na okręgi wyborcze. Odrzucając proponowany przez lorda Wemyss kompromis, który byłby prostem cofnięciem się izby wyższej z zajętego stanowiska, konserwatywni deputowani i parowie wskazali zarazem warunek, pod jakim ten kompromis przyjąłby mogli, salwując do pewnego stopnia godność i interes izby wyższej.

Do zapowiedzianej podróży króla Karola rumuńskiego do Belgradu, koła rządowe serbskie, jak zapewniają korespondencje belgradzkie, przywiązują wielkie znaczenie. Król Milan, kiedy jeszcze był księciem i jego poprzednik książę Michał kilkakrotnie składali wizyty królowi, a raczej wówczas także jeszcze księciu rumuńskiemu, po żadnych jednak odwiedzinach podobnych od lat już siedemnastu nie nastąpiła rewizyta. Z początku w Belgradzie niewiele zwracano uwagi na to uchybienie warunkom etykiety, okazało się jednak, iż reprezentant jednego z sąsiednich mocarstw w Bukareszcie wywoływał sztuczne zniechęcenie pomiędzy dwoma księstwami bałkańskiego półwyspu, które później w krótkim czasie jedno po drugim do godności królestw wyrosły. Gdy te intrzygi wyszły na światło dzienne, rząd serbski odwołał się do uprzejmego pośrednictwa dyplomatów środkowo-europejskich, ażeby się ich rozplątały. Ze ta akcja pojednawcza powiodła się wspomnianym dyplomatom, mamy na to dowód już w tem, że wizyta króla Karola w Belgra-

dzie stała się możebną i mogła zostać zapowiedzianą.

Dzienniki nowojorskie, z wyjątkiem jednej tylko *Tribune*, z wyboru Clevelanda kandydatem stronnictwa demokratycznego na prezydenta Stanów Zjednoczonych są zadowolone... *Times* nowojorskie pokładają zupełne zaufanie w prawości, inteligencji i biegłości administracyjnej Clevelanda. *New-York-Herald* winiszuje konwencji demokratycznej tego wyboru, wróćąc Clevelandowi z zwycięstwem w głosowaniu ostatecznem. Organ ten uważa Clevelanda za człowieka, który dorósł do wysokości sytuacji i powiada, iż od r. 1860-go Stany Zjednoczone nie miały prezydenta, któryby posiadał tyle doświadczenia w sprawach wewnętrznych zarządu, a od czasu Lincolna żaden nie dawał takiej rękąmi zaprowadzenia pożytecznych i pożądanym reform, jak Cleveland, który niewątpliwie jeżeli przyjdzie do władzy, będzie umiał się miarkować i panować nad sobą.

Q.

Projekt nowego prawa fabrycznego.

Prawodawstwo fabryczne, regulujące różnorodnie stosunki pomiędzy właścicielami zakładów przemysłowych a robotnikami, znacznie w ostatnich czasach się rozwinęło.

Po ustawie o pracy małoletnich, po przepisach o inspekcji fabrycznej, z kolei ma wyjść niebawem prawo o odpowiedzialności właścicieli za okaleczenia i śmierć robotników.

Odnosny projekt, opracowany w departamencie ministerjum finansów, oddany już został do decyzji i opinji rady państwowej.

Sprawa to pierwszorzędnego dla stosunków przemysłowych znaczenia. Brak bowiem rygoru prawnego, pod którego naciskiem właściciele zakładów przestrzegaliby warunków bezpieczeństwa pracy, najniekorzystniej oddziaływał na pracowników i zwiększał liczbę wypadków nieszczęśliwych w czasie pracy. Nowa ustawa ma zapobiec temu, ma utrwalić odpowiedzialność właścicieli za wypadki, w których pośrednikami stali się sprawcami.

Według przyjętej przez nią zasady — właściciele

2)

WYPRAWA ROGOZIŃSKIEGO.

(Dalszy ciąg.)

Na przerażający ten widok karawana rzuciła się w tył...

Zapanowała wrzawa czysto piekielna: pospieszne wystrzały karabinowe, to znów rewolwerowe, dym, krzyki i jęk krajowców napełniały powietrze, lecz... zostaliśmy ocaleni!

Słonie krzyżowały tylko naszą drogę, a przestraszone wrzawa, zostawiły nas w spokoju i znikły z drugiej strony drogi w walących się pod ich stopami zarosłach.

Odetchnąwszy nieco i nabawiwszy nanowo broń, zaczęliśmy się znów posuwać naprzód. Minęła godzina marszu w niepewności... Wtem z lewej strony rzuciła się ku nam nowa część potwornej falangi. Tym razem droga ich krzyżowała naszą pod kątem ostrym; z nowym więc krzykiem rzuciła się karawana, lecz teraz słonie dążyły za nami. Czuliśmy prawie ich oddech, jakby miechów kowalskich sapanie...

Po kilku strasznych chwilach, na szczęście, słonie rozproszywszy karawanę, przeszły w swoją stronę. Nikt dzięki Bogu stratowanym nie został! Jednego z murzynów brakowało z początku, lecz i on nadbiegł wreszcie, więcej wprawdzie martwy aniżeli żywy, dostał się bowiem biedak pomiędzy stado, które go oddaliło od reszty ludzi.

Drogę do jeziora słoniowego naturalnie zgubiliśmy i dopiero po dwóch godzinach szybkiego marszu stanęliśmy na plantacjach, należących do miasta Ekumbe-ba-Wandzi, a krótko przed zachodem słońca w niem samym.

Byliśmy ocaleni—dotkliwie tylko dolegały mi nogi, na których wskutek forsownych poprzednich i teraźniejszych marszów w kilku miejscach miałem skórę obdartą do kości”.

Na tem kończę urywek z pamiętnika Rogozińskiego...

W opisaney powyżej podróży, podróżni nasi jeziora odszukać już nie mogli i odkładając to na później, powrócili przez inne miasta (pomiędzy którymi zwraca na siebie uwagę Bassingi, wielki centr obrządków religijnych tych krajów) do swojej kwatery w Bakundu. Tu jednakże rany Rogozińskiego przyjęły tak groźne rozmiary, iż na kilka tygodni nie mógł opuścić misji. Marsz z Ekumbe-ba-Wandzi do Bakundu, odbyty pospiesznie i po złej drodze, rozjątrzył takowe do najwyższego stopnia. Zdawało się, iż odszukanie jeziora na długo zostanie odłożonem.

Wszakże Klemens Tomezek ofiarował się pójść choćby sam na poszukiwanie i po zgodzeniu się na to Rogozińskiego, udał się w drogę. Przeszedłszy przez nowe zupełnie strony kraju Baczi, napotkał tu górny bieg Małego Mungo, a minawszy nieznanie miasta Barri i Nakeh, natrafił niespodzianie na górny bieg Rio del Rey, tworzącego około miasta N'Gongo rozszerzenie, jakby jezioro, przepelnione aligatorami. Trzymając się brzegu rzeki, której górna część oddawna była zagadką, dotarł Tomezek szczęśliwie do jej początku i pomiędzy pagórkami ciągnącymi się około miasta Boa odkrył jej źródła.

„Dnia następnego—pisze Tomezek—opuściłem Boę z fatalnym bólem głowy i febrą, spowodowaną całą-dzienną wczorajszą podażą ulewy podrażną. Nadzieja jednakże ujrzenia jeszcze tego samego dnia nieznanego jeziora, podtrzymywała moje siły i choć chwiejącym się krokiem, wyruszyłem w 12-milową podróż. Po kilkugodzinnym marszu, upadając ze

znużenia, powitałem z radością w dali jaśniejącą smugę rzeki, spadającej w kaskadach ze skały na skałę... Wtem z prawej zawiął świeży wietrzyk, spojrzalem w tę stronę... Przed nami leżała obszerna płaszczyna wody, długo szukane jezioro Mbu!.. Zapomniałem o febrze i zmęczeniu, szybkim krokiem podążyłem do brzegu, a wsiadłszy do jednej z lichych pirożek, napawałem oczy czarującym widokiem, jak lustro gładkiej powierzchni jeziora!

Mieszkańcy Mbu, uwiadomieni o przybyciu bajecznego dla nich może białego człowieka, wyszli naprzeciw, lecz za każdym krokiem, który uczyniłem naprzód, owe setki czarnych cofały się w tył, nie dozwijając dziwnej istocie. Przy pierwszej chacie, zatrzymała się wreszcie ciżba, a chcąc ją ośmielić podszedłem ku niej, podając rękę najbliższemu stojącemu krajowcowi. Nie zrozumiawszy mojego gestu, olbrzymi murzyn drapnął co sił mu starczyło a za jego przykładem poszła i reszta... Gdym jednak przybył do domu królewskiego — w jednej chwili zapeliła się chata czarnymi, którzy nie wiedząc co czynić ze zdumienia i radości, wdrapywali się z hałasem na stołki i słupy, grożąc zupełną ruiną i tak chwiejącej się chacie. Po chwili, nadszedł podstarzały murzyn o słusznej postawie, król Mukuri, a wzięwszy podaną mu rękę w obie dłonie, trząsał nią długo i serdecznie, wyrażając mi swoją radość, iż przecież wreszcie zawitał biały do ich miasta!

Odpocząwszy cokolwiek, powróciłem do jeziora i rzeki Sobo, aby za pomocą kompasu zdjąć ich kontury. Ciekawa gawiedz nie opuszczała mnie na chwilę, a z zapadającą nocą rozpoczęła się czuła serewada, która tym razem jednakże nie przeszkodziła mi bynajmniej zasnąć snem twardym... Opuszczając nazajutrz miasto, obdarzyłem uprzejmego króla, który dogadzał każdemu mojemu żądaniu, zwykłym do-

fabryk i zakładów przemysłowych oraz entrepreneurzy wszelkich robót budowlanych obowiązani są wynagrodzić każdego robotnika poszkodowanego, jeżeli tylko szkody lub straty, jakie tenże poniósł, pochodzą bądź z niedoskonałości maszyn, eksplozji kotłów parowych, bądź też z niedbalstwa i nieostrożności kierownika robót.

Robotnik będzie wynagradzany i wówczas także, jeżeli zachorował bezpośrednio skutkiem pracy, prowadzonej wśród złych warunków sanitarnych i higienicznych.

Skalę wynagrodzenia projekt określa w stosunku procentowym do płacy poszkodowanego. W razie śmierci robotnika, którego kuracja i pogrzeb w ogóle odbywają się kosztem fabrykanta, wdowa po zmarłym pozostaje otrzymuje emeryturę, wynoszącą 50% płacy męża. Z chwilą jednak powtórnego zamążpójścia emerytura zostaje wstrzymana. Dzieci nieletnie do 15-go roku życia mają pobierać 16% płacy ojca zmarłego, jeżeli są przy matce i 25%, jeżeli są sierotami. Rodzice poszkodowanego o tyle będą korzystać z zapomogi, o ile suma wszelkich wypłat, obciążających fabrykanta z powodu wypadku z robotnikiem, nie przechodzi 75% rocznej płacy, jaką pobierał poszkodowany.

W razie uszkodzenia na zdrowiu, pozbawiającego robotnika możliwości zarobkowania i pracy, kaleka taki dostaje od fabrykanta emeryturę, równającą się rocznej płacy swojej. Wynagrodzenie określa się za zgodą wzajemną stron obu, t. j. albo w formie emerytury, albo też w formie zapomogi jednorazowej, której *maximum* wynosi 6,000 rs. W przewidywaniu sporów ustawa zastrzega, iż dla rozpoczęcia akcji sądowej o wynagrodzenie robotnika służy termin roczny od daty śmierci lub okaleczenia. Z podaniem zaś o zmianę wynagrodzenia robotnik może wystąpić do sądu w każdej chwili.

Odpowiedzialnymi wobec sądu są właściciele zakładów, w których wypadek nieszczęśliwy się przytrafił, akcje sądowe zaś będą wytaczane w okręgu sądu miejscowego.

Właściciele fabryk mogą być uwolnieni od wypłaty wynagrodzenia jedynie w tym wypadku, jeżeli dowiodą, iż nieszczęście stało się nie z ich winy i nie z winy ich agentów lub pełnomocników, lecz z winy lub nieostrożności samego poszkodowanego, albo też skutkiem *force majeure*. Wreszcie ustawa ustanawia za każde pogwałcenie przepisów bezpieczeństwa pracy, mogące spowodować nieszczęście, kary na właścicieli do 200 rs. grzywny, lub do 3-ch miesięcy aresztu. Kary te będą egzekwowane tylko wtedy, jeżeli naruszenie ustawy nie pociągnęło za sobą wypadku nieszczęśliwego, w przeciwnym razie wymiar kary ma zależeć od sądu.

Kto zna urządzenia fabryczne, ten zrozumie doniosłość praktyczną nowego prawa.

W warsztatach fabrycznych życie robotnika nieraz zależy od najdrobniejszej okoliczności, a zdrowie jego od większego lub mniejszego starania się właścicieli o warunki sanitarne lokalu.

Ustawa więc, pociągająca winnych do kar wyso-

kich, może wpłynąć dodatnio na poprawę stosunków fabrycznych.

W każdym razie odpowiedzialność, jaką roztrząsany powyżej projekt do prawa ustanawia, jest naturalnym obowiązkiem właścicieli fabryk wobec ich pracowników.

K. W.

W LIPCOWY UPAŁ.

Nie kuś mnie, luba, okiem z bławatu,
Nie kuś mnie, luba, buzią z granatu,
Nie kuś mnie, luba, rączką liljową—
Niebo się piekłem pali nad głową...

Za nic twych oczu wyraz tak smętny,
Za nic twych ustek całus namiętny
I za nic uścisk twej białej ręki—
Omdlała miłość, milkną piosenki...

Pragnę dziś tylko ciszy i cienia,
Pragnę dziś tylko snu i wytchnienia,
Pragnę dziś tylko z twych rąk ochłody—
Zamiast całusa, luba—daj... wody!

n.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

— Ministerjum oświaty upoważniło zarządy okręgów naukowych do wyznaczania co rok po 1,500 rs. na wynagrodzenie profesorów i inspektorów uniwersytetów za odczytywanie prac piśmiennych uczniów kończących gimnazja.

— *Mosk. wiad.* donoszą, iż ministerjum wojny zamierza nadać żołnierzom, w czasie pozostawania w rezerwie, większą swobodę wyboru miejsca zamieszkania i procederów.

— Departament przemysłu wydał rozporządzenie, kasujące 70 przywilejów na wynalazki, wydanych w ciągu kilku lat ostatnich, lecz przez właścicieli nie zużytkowanych.

— Przeprowadzenie wojska z koszar mirowskich do nowo zbudowanych koszar na rogu Ciepłej i Krochmalnej nastąpi w początku października. Z koszar mirowskich usunie się w tym terminie tylko warszawski dywizjon żandarmski i komenda żandarmeryj polowej. Straż ogniowa i szkoła kowali wojskowych pozostanie tam jeszcze do czasu.

— Latarnie gazowe miejskie palą się obecnie od godziny 9-jej wieczór do godziny 2-jej zrana, czyli przez 5 godzin.

— W *Medycynie* czytamy co następuje: „We wszystkich większych miastach na zachodzie nowe dzielnice miasta, które się zabudowują, mają z góry ułożony plan przez municypalność. Pamiętają tam o wszystkim, co stanowi potrzebę tak moralną jak materialną mieszkańców. W Londynie np. wyznaczają miejsce na kościół i mieszkanie pastora, na szkołkę, na filję pocztową, na targ, wreszcie na t. zw. skwery

borem drobnostek, przy widoku których zaświeciły się z radości oczy starca. Przy pożegnaniu zadość uczyniłem ogólnej prośbie i wystrzeliłem kilkakrotnie z rewolweru... Nigdy nie zapomnę wrażenia, jakie wystrzał ten wywołał na dziecinnych umysłach spokojnych krajowców... Skakano i śpiewano, tracono rozum; jeden opowiadał drugiemu jak „mukara” (biały człowiek) złamał broń, złożył ją i strzelał... Rozpromieniony król zdradzał wielką ochotę uściskania mnie, lecz wstrzymał swoje popędy, zadowalając się serdecznym poglaskaniem rąk mojego chłopca, noszącego rewolwer.

Odprowadzony przez całe miasto na wybrzeże, usadowiłem moich ludzi i багаż w pirodzie, sam wsiałem do drugiej, zaiste liliputowej łodzi, i pożegnawszy skinieniem ręki jeszcze raz gościnnie ludek, odbiliśmy od brzegu. Z szybkością mknęła łupinka nasza po spokojnej powierzchni toni, ożywionej licznymi o matowych żaglach pirogami, powracającymi z połowu ryb lub z okolicznych plantacji obladowane plantanami, koką i janssem. Wysokie, lasem pokryte pagórki, otaczające ze wszech stron okrągławe jezioro, odbijały się na ciemnym tle głębokich, niezmaczonych wód a złote promienie pogodnego poranku oświecały trzymilowy obszar wodny, okolony zielonymi wieńcem lasów.

Lecz otóż jesteście na drugim brzegu i nowy obraz zdurniewający swoim majestatem przedstawia się olśnionym oczom. Po olbrzymich głazach, pomiędzy którymi szumi z jeziora wychodzący strumyk Mukunda ma M'bu, wchodzisz do głębokiej doliny, otoczonej z obu stron gigantycznymi wałami ciemnej skały, która rozdarta przez podziemne siły, tysiące lat temu, złożona dzisiaj tworzyłaby jedną jedyną całość. Po stromej, wąskiej drodze, prowadzącej nad samą przepaścią, w której płynie Mukunda,

pnącej się pod górę wzdłuż 500 stóp wysokiej ściany, przybywamy na szczyt grzbietu, z kądem długim spojrzeniem żegnam nierównane rozpadliny, gdyż za skrzyżtem drogi nie ujrzę ich więcej...”

Rezultaty te napęliły szczerą radością naszych podróżników, skreślili oni takowe na mapie, którą wysłali do Europy. Przytem pora deszczowa chyliła się ku końcowi, rany Rogozińskiego były na wygojeniu i zaczęto pakować ładunki dla dalszej w głąb Bayongu drogi. Tymczasem zaszły okoliczności, które z początku zdawały się sprzyjać zamiarom, lecz, niestety! jeszcze raz losy nieprzychylnie miały wziąć górę i świetne nadzieje dojsca do celu rozbiły się o ehciwość i zazdrość handlarzy-krajowców, broniących w upartym zaślepieniu tak białym, jak i czarnym wstępu na teren ich handlu pośredniczego. Jest to w Afryce nieprzełamana prawie zaporą dla wejścia w głąb ładu, w tych zaś stronach silniejsza niż gdziekolwiek.

Szykując się do drogi w głąb, zapoznali się podróżnicy nasi wypadkowo z oddalonym szczerem befarenganów, o którym dotychczas w geografii nie jeszcze nie słyszano. Garsć tego plemienia spieszyła z liczną trzodą na drugą stronę rzeki Mungo, dając na dół do Balongu; w drodze zaś zaczepiona została przez bakundyjęzyków, niechęcych ich przepuścić przez swoją stolicę. Wszczęła się walka, w której syn głównego króla befarenganów, Eba-ku, został niebezpiecznie zranionym. Bawiący w Bakundu wtedy Tomczek (Rogoziński znajdował się na wycieczce w okolicy Mungo) razem z tamtejszym misjonarzem zaszły głęboką ranę młodego królewicza, zabierając go do misji. Liczni befarenganicy odwiedzali potem ranionego i wyrażali białym wdzięczność i cześć bez granic, a przedewszystkiem potężny władca befarenganów, Mukune, przybył

i parki. Wiedzą tam dobrze, jak bardzo higienicznymi są place zarośnięte drzewami wśród domów mieszkalnych i jak życie roślinne należy do zdrowia wszędzie tam, gdzie jest większe nagromadzenie ludności. U nas ani śladu takiej zabiegliwości nie ma. Całe ulice i setki domów na nich powstają, a o jakimś ogrodzie, placu lub jakimkolwiek miejscu, w którymby swobodniej odetchnąć było można, ani mowy niema. O targi etc. niechaj się inni upominają, nas obchodzi przeważnie strona higieniczna tej sprawy. Skutkiem braku takich miejsc, które w Londynie płucami miasta nazywają, wszyscy mieszkańcy tłoczą się do dwóch jedynych ogrodów Saskiego i Krasińskich i czynią je, zwłaszcza w południowych godzinach, niemożliwymi do spacerów z powodu ogromnej liczby spacerujących. Niedoścę na tem, w Saskim ogrodzie czeka ich niespodzianka, która pewnie jest jedyną swego rodzaju w całym świecie cywilizowanym. Miejsca ustępowe od ulicy Królewskiej tak są niehigienicznie urządzone i utrzymywane, iż rozchodzi się od nich przerażająca ohydztwem swoim woń na całą okolicę. Więc jedyną miejscowość ze świeżym powietrzem zarażona jest wyziewami kloacznymi. Bylibyśmy do pewnego stopnia pobłażliwymi na taki stan rzeczy z powodu trudności otrzymania wody w tem miejscu, gdybyśmy w torfie otwockim nie mieli doskonałego środka odwanianającego, który w tym razie radykalnie złemaby zaradził i to z bardzo niewielkim kosztem. Przypominamy raz jeszcze o tym środku w imieniu biednych spacerowiczów, codziennie tę część ogrodu odwiedzających, w nadziei, iż choć tym razem nie na puszczy wołamy”.

— Z powodu upałów, a więc szybszego psucia się mięsa, sprzedaż skrawków mięsnych, pochodzących z rąbania różnych części, została wzbroniona.

— W pewnym gronie tutejszem powstała myśl zawiązania towarzystwa pomocy i ratunku chorych w czasie wybuchu epidemii.

— Słyszeliśmy o powstaniu w mieście naszym komitetu sanitarnego, czasowego, pod przewodnictwem dra L. Natansona.

— Muzeum pszczelnicze na Koszykach posiadało w r. z. 14 własnych pasiek, pasieki zaś pozostające pod jego zawiadywaniem rozrzucone są po całym kraju i istnieją w 73-ch miejscowościach.

— Zarząd tramwajów buduje nową obszerną oczekalnię przy drugiej bramie cementarza powązkowskiego.

— Z Paryża dochodzi nas wieść o zgonie Wandalina Pusłowskiego.

— Poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny króla portugalskiego hr. de Valmor przybył w dniu dzisiejszym do Warszawy.

— Z teatru i muzyki.

* W dniu wczorajszym na scenie teatru Nowego debiutowała po raz pierwszy p. Józefa Roźniecka, jako Wanda w „Grubych rybach” Bałuckiego, które

także ze swojej stolicy do syna, prosił usilnie, aby biali zawitali do jego kraju i stolicy, iżby tam mógł okazać całą swoją wdzięczność.

Planom Rogozińskiego było to właśnie na rękę, kraj bowiem befarenganów leży po drodze do Bayongu; sformowano więc karawanę z 33-ch głów i po nieskończonych rozmowach z opierającymi się bakundyjęzykami, patrzącymi nieprzychylnie okiem na wzrastającą przyjaźń między białymi a dalekim szczepem, podróżnicy ruszyli w głąb około połowy listopada.

Droga wiodła przez znane już miasta Ekumbe, Elike, Kange i Mokonje. Zajścia w Mokonje podczas pierwszej tam bytności Rogozińskiego niepokoiły go wprawdzie, lecz ponieważ wtedy przekonał makończyków, sądził więc, iż już żadnego nie stawia mu oporu. Stało się inaczej! Jak błyskawica rozeszła się wieść po krajach, iż „mukara” (biały) zszedł się z królem befarenganów i ciągnie z ogromnymi skarbami do niego (naturalnie krajowcy przedtem nie mieli okazji widzieć tyle materij i europejskich przedmiotów naraz skupionych), przez co wydrze handel pośredniczy z rąk balongczykom i mokończykom. Rozwścieczona tą obawą falanga powstała. Wobec takiego stanu rzeczy Mukune, król befarenganów przesłał oddział swoich ludzi do Mokonji dla szczęśliwego przeprowadzenia białych. Wojacy ci, w liczbie kilkuset, przybyli do Mokonji około południa 27-go listopada, lecz zaledwie się ukazali, gdy rzuciła się na nich cztery razy większa siła mokończyków i zaczęła się bitwa krwawa, okrutna i zawzięta, jak zwykle w tych stronach, gdzie namiętności puszczone na wolę granic nie znają...

(Dokończenie nastąpi.)

Leopold Janikowski.

— pomimo tylokrotnego odgrzewania w repertuarze smakuja zawsze jeszcze publiczności i mają pierwotną swoją świeżość.

Debiutantka, dla której szkołą praktyczną była przez dłuższy czas scena amatorska Dobroczyńności, okazała sympatyczny talent, a co więcej temperament sceniczny i naturalny, swobodny humor.

Jako świeży materiał panna Roźniecka mogłaby być pożądanym nabytkiem dla sceny naszej, potrzebującej przygotowywać sobie zastęp młodych sił.

Z oceną szczegółowszą warunków i gry panny R. wstrzymujemy się do przyszłych debiutów; podobno z kolei panna R. wystąpić ma w „Bibińskim“.

* W teatrze Nowym odegrana jutro będzie poraz pierwszy trzyaktowa farsa z francuskiego p. t. „Bańki mydlane“.

* Pierwsze przedstawienie jednoaktowej komedji Feuilleta p. t. „Podróżnik“ naznaczonem zostało na poniedziałek.

* Dziś w teatrze Letnim odbyła się próba jeneralna z „Jawnuty“.

W obecnej obsadzie wznawianej opery przyjmują udział panie: Klamrzyńska, Majeranowska, Marszałkowska, oraz pp. Kozieradzki, Mikulski, Rutkowski, Siwicki i Wierzbicki.

* Repertuar przyszłotygodniowy zapowiada następujące opery: „Jan z Leydy“ (we wtorek), „Halke“ na czwartek i „Jawnutę“ (na sobotę).

— Przyjaciół zwierząt.

Odbieramy pierwszy numer nowego miesięcznika, poświęconego hodowli zwierząt domowych i pożytecznych.

Numer ten przedstawia się zajmująco.

Po przedśłowiu redakcyjnym czytamy artykuły napisane popularnie, choć z fachową znajomością przedmiotu: o zwierzętach pożytecznych i szkodliwych p. Józefa Nusbauma, o chowie koni p. Stanisława Rewieńskiego, o wystawie inwentarza tegorocznej p. Z. Festenstada, o racjonalnej hodowli drobiu p. Bachnera, o zarybieniu wód w Galicji itd.

Ostatnie kartki zeszytu zajęła nowelka J. K. Gafasiewicza pt. „Okropny sen“.

Przyjaciół jest organem Towarzystwa opieki nad zwierzętami.

Jako pismo popularne, może on oddać wielkie usługi hodowli zwierząt domowych, byleby tylko potrafił zyskać czytelników pośród włościan i w ogóle na prowincji.

— Nabożeństwo żałobne.

We czwartek dnia 24-go lipca r. b. w kościele świętokrzyskim odbędzie się nabożeństwo żałobne za duszę s. p. Klemensa Tomczeka, zmarłego na wyspie Mondoleh.

Na nabożeństwo to zapraszają przyjaciel i życzliwych pozostali w Afryce towarzysze zmarłego, Stefan Rogoziński i Leopold Janikowski.

— Z targu za Żelazną Bramą.

Urządzone przez magistrat stoliki żelazne ruchome za Żelazną Bramą nie mają dotąd powodzenia.

Zaledwie pewna ich część, położona około chodników, została zajęta przez przekupniów, większość ich świeci dotychczas pustkami.

Ogrodzone i numerowane miejsca, bez stolików, nielepszego doznały losu i one też dotąd niewielu zyskały przekupniów.

Natomiast zajęto wszystkie miejsca przeznaczone na handel rybami.

Ścieki urządzono tu jednak wadliwie, gdyż woda nie odpływa dość szybko, lecz rozlewa się i tworzy jakby jezioro.

W ogóle cała ta część targu za Żelazną Bramą nie wydaje zbyt milej woni i obecność swoją zaświadcza na znaczną przestrzeń.

Chociaż przekupnie zajęli zaledwie nieznaczną liczbę miejsc urządzonych dla handlu, natomiast obsiedli wszystkie przejścia, chodniki, nawet środek ulicy, tak iż zatamowali literalnie komunikację.

Usiłowania policji oczyszczenia chodników są bezskuteczne...

— W sprawie zdrowia publicznego!

W podwórzu jednego z domów przy ulicy Niecałej mieści się mleczarnia a tuż obok niej obora, zawierająca kilka krów.

Obora ta wydziela woń nieprzyjemną i niezdrową, którą oddychają tak mieszkańcy domu jak i publiczność ląknąca ochłody i posiłku.

Bardziej dbałe utrzymanie krów i ich siedliska jest w tym razie nieodzownem...

— Wody!

Mieszkańcy ulicy Ciepłej nadaremnie przez dziewięć dni oczekują na wodę, której zbrakło nie wiadomo z jakiej przyczyny.

Ulica Ciepła jest arterją boczną; jeżeli zaś na Grzybowskiej, Krochmalnej i Twardej jest woda, nie

ulega wątpliwości, iż nad ulicą wspomnianą zawisła chyba jakaś wyjątkowa niechęć wodociągowa.

Gdyby przynajmniej można było dostać wody studziennej, jeszczeby się jakoś zaradziło, tymczasem i studnie w tej okolicy są rzadkością i pp. sąsiedzi wzajemnie dla siebie wielce nieużyci.

Wody!

— Zegary.

Warszawa posiada dość znaczną liczbę zegarów, pomieszczonych na wieżach kościelnych i innych budynkach publicznych.

Pomimo tego ludność niewielką z nich odnosi korzyść, gdyż zegary te po większej części spoczywają od dość dawna.

Zegary próżnujące zauważyliśmy na kościele świętokrzyskim, pobernardyńskim, popijarskim, pokarmelickim na Lesznie, na kościele N. Panny Marji na Nowem-Mieście, na domu przytulku i pracy i kilka innych.

Zegar na wieży kościelnej N. Marji Panny na Nowem-Mieście puszcza już niejednokrotnie w ruch, ale po kilku lub kilkunastu dniach chromania stawał on uparcie.

Z zegarów będących w ruchu wiele wyróżnia się... niepunktualnością.

Czyżby przy dobrej woli nie można naprawić pospitych czasomierzów?

— „Kanarki.“

Wycofane z kursu omnibusy Jamiołkowskiego obecnie okazały się wielce użytecznymi.

W porze wieczornej, gdy już publiczność powracająca tłumnie z poza rogatki belwiderskiej i mokotowskiej naprzód wyczekuje na miejsca w przepelnionych tramwajach, zjawiają się na pomoc „kanarki“ i za opłatą pięciokopiejkową dowożą pasażerów do placu Trzech Krzyży.

Lokomocja ta jest zatem korzystną tak dla publiczności jak i dla przedsiębiorczego właściciela wehikulów.

— Dobrani lokatorowie.

Właściciel jednego z domów przy ulicy Kruczej wniósł w dniu wczorajszym skargę sądową przeciw 18-tu lokatorom, którzy jeszcze nie wnieśli komornego za bieżący miesiąc.

Ponieważ dom liczy 21 lokatorów, znaczy więc, iż tylko 3-ch zapłaciło...

— Moda.

Wszechwładna moda wyprowadziła na swoją arenę nowy kwiat.

Jest nim... słonecznik.

Kwiat ten, pomieszczony na kapeluszu, zakrywa go w połowie.

A co po słoneczniku nastąpić może?

— Strach ma wielkie oczy...

Zawiadomca pewnej stacji kolei nadwiślańskiej zaalarmował w dniu wczorajszym służbę lekarską zawiadomieniem, iż na jego stacji wybuchła... epidemia!

Natychmiast pośpieszono dla zrekognoskowania miejscowości „zarażonej“ i rzeczywiście sprawdzono, iż... nieczem nieuzasadniony przestraszył przyczyną sensacyjnego wezwania, epidemja bowiem ograniczała się na... niedyspozycji żołądkowej kilku osób...

— Oszust.

I żebracy z rzemiosła zmieniają często swoje stanowiska.

Pan K., idąc codziennie z Żurawiej na kolej wiedeńską, obdarzał zwykle jałmużną siwowłosego o kulach starca, który siedział pod ścianą domu Nowogrodzkiej.

Obecnie pan K. przeprowadził się na Tamkę i kiedy wczoraj przechodził przez Aleksandrję został zaczepiony przez jakiegoś żebraka z umbrellką na oczach.

Dając jałmużnę ociemniałemu p. K. poznaje w nim znajomego z rogu Nowogrodzkiej.

— Cóż to ty cślepi, a nogi odzyskał?

Na te słowa żebrak skreca w Ordynacką i ucieka tak szybko i pewnie, iż nie ulega wątpliwości, że nietylko wzrok ma dobry i nogi zdrowe, ale nawet starość udawał!

— Popłoch w więzieniu.

W dniu wczorajszym w więzieniu dla kobiet, przy ulicy Złotej, z niewiadomej przyczyny, we wszystkich celach i korytarzach ukazał się gęsty duszący dym.

Naturalnie iż powstał ogólny popłoch, sądzono bowiem, że dom stoi w płomieniach.

Aresztantki wybiegły do bramy zamkniętej i domagały się wypuszczenia na zewnątrz.

Musiano wezwać policji, która porządek przywróciła.

— Zuchwały złodziej.

W dniu wczorajszym w ogrodzie Krasieńskich, do p. M. zbl-

zył się jakiś młody człowiek przyzwolcie ubrany, prosząc o wskazanie godziny.

Kiedy p. M. wyjmował zegarek, łotr wyrwał takowy wraz z dewizką silnym szarpnięciem i szybko umknął.

Pomimo pogoni i poszukiwań, zuchwałego złodzieja nie odnaleziono.

— Podrzucenie.

W dniu wczorajszym w Saskim ogrodzie znaleziono w krzakach podrzuczone niemowlę płci żeńskiej, około 10-ciu miesięcy liczące mogące.

Podrzutka odesłano do szpitala Dzieciątka Jezus.

— Samobójstwo.

Nocy dzisiejszej, pod nr 68 na Nowym-Swiecie, powiesił się we własnym mieszkaniu Kornel D., ofcjalista prywatny.

Rano znaleziono już zimne zwłoki.

Przyczyną samobójstwa było niepowodzenie materialne.

— **Wypadki.** Na Zjeździe Balbina C. zesunęła się z wozu i uległa rozbiciu głowy. — Na Tamce furman Jusek K., w kłótni z szynkarzem Benedyktem W., wybił mu batem oko. — W Alejach jerozolimskich Jan K. przejechanym został przez ekwipaż prywatny i uległ złamaniu lewej nogi.

— Nowa fabryka.

Korespondent nasz z Dąbrowy górniczej pisze pod dniem 17-ym b. m. co następuje:

„W dniu wczorajszym odbyła się u nas uroczystość poświęcenia nowej walcowni żelaza przy fabryce szyn „Hucie Bankowej“.

Wobec licznie zgromadzonych członków zarządu i administracji fabryki, jak również robotników fabrycznych — po stosownej przemowie aktu poświęcenia dopełnił kapelan górnictwa ks. Wojciechowski.

Postawienie nowej walcowni podniesie o wiele fabrykę, cieszącą się zasłużoną renomą w świecie przemysłowym.“

— Na powodzian!

Z Łukowa donoszą nam co następuje:

„Grono amatorów miejscowych urzędników na korzyść ofiar powodzi tegorocznej teatr amatorski.

Przedstawienie odbędzie się w dniu 28-ym b. m. Złożą się na nie dwie sztuki: „Łobzowanie“ i „Dwaj mężowie“.

Na zakończenie daną będzie zabawa w ogrodzie suto oświetlonym.

Nie wątpimy, iż publiczność łukowska nagrodzi chlubne usiłowania amatorów i pośpieszy z pomocą dla nieszczęśliwych powodzian“.

— Konkursy.

W dniu 28-ym b. m. odbędzie się w Brwinowie próba żniwiarek i kosiarek.

Próby z kartoflarkami w tejże miejscowości zapowiedziano na dzień 29-ty września.

— Z Nowej Aleksandrji (Puław).

Korespondent nasz pisze co następuje:

„Niski kurs rubla, a przede wszystkim zastój ogólny, panujący obecnie w każdej gałęzi przemysłu i handlu, powodują, iż w dwóch latach ostatnich krajowe miejscowości klimatyczne bywają daleko więcej przez nas odwiedzane, aniżeli zakłady zagraniczne.

Tem tylko wwtłumaczyć sobie można przybycie do Nowej-Aleksandrji (Puław) przeszło stu rodzin, mieszczących się w licznych willach i domach, wzdłuż szosy, prowadzącej do dworca kolei nadwiślańskiej, lub też mieszkających w kilkunastu chałupkach na wsi Mokradki.

Sezon bieżący uważają puławianie za bardzo ożywiony.

Rozjaśnione twarze właścicieli domów, handlarzy i przekupniów puławskich, którym dochody poprawiają się codziennie, mówią już za nich samych.

Przez przybycie warszawian na willegjaturę do naszego miasta nie ponoszą bynajmniej strat ubożsi mieszkańcy; powiedzielibym raczej, iż korzystają nawet przez to, gdyż spożywają lepsze mięso, konsumują smaczniejsze pieczywo i cieszą się obfitością dostarczanych przez włościan artykułów spożywczych.

Miasto brudne, niezamiatane i niezbyt woniące, nie dostarcza „letnikom“ przyjemności.

Nad piękny park, trochę tylko wilgotny, przenoszą oni pobliski las, gdzie się bawią w kółkach bliższych znajomych.

Wieczór zaś spędzają w domu, szeroko rozprawiając o koncercie na powodzian, mającym się odbyć w końcu b. m.

Oby tylko znalazła się w mieście odpowiednia na ten cel sala!“

— Z pola.

Korespondent nasz z gubernji wołyńskiej pisze co następuje:

„Żyto i pszenica obiecują dobre zbiory, jarzyny zaś zapowiadają plony mniej obfite.

Sianokosy wszędzie rozpoczęto, siana jednak będzie w r. b. mniej niż dawniej.

Starzy ludzie przepowiadają zbiory pogodne“.

— Długowieczność.

We wsi Chwasty za Wisłą zmarła w tych dniach Elżbieta Lentzowa, licząca 104 lat wieku.

Sędziwa matrona usnęła, robiąc pończochę... Zostawiła 7-ro dzieci żyjących, 27 wnuków i 15 prawnuków.

= Historyczna trójca.

W pewnej parafii na Żmudzi organista nosi sławne nazwisko Kościuszki, zakrystjan Poniatowskiego a dzwonnik osławione... Sicińskiego.

Najniższemu z urzędu dostało się też najpóźniejsze miano!

= „Nabity”.

W pewnej wsi nad Wisłą, w płockiem, sąsiaduje ze sobą dwóch włościan.

Są tam pomiędzy nimi jakieś dawne spory, które już przed laty wywołały wzajemną nienawiść, udzielającą się i młodemu pokoleniu.

Otóż to młode pokolenie doprowadziło do wybuchu katastrofy.

Czterej chłopcy nasz ego Capullettego tak dokucałi Montechiemu, że pewnego razu rozdrażniony swawolą dzieciaków dał do nich ognia.

Najstarszy z chłopców padł bez zmysłów.

Krew ciekła mu po twarzy z okolic oka i sądzono, że już po nim...

Posłano po lekarza i ten obejrawszy malca przekonał się, iż zaszedł wypadek prawdziwie dziwny.

Kula, a raczej gruba śrócina tkwiła w kości nosowej, tuż przy jamie ocznej.

Chłopiec szybko wrócił do zdrowia, lecz wszelkie usiłowania wyjęcia ołowiu z kości okazały się bezskutecznymi.

Z operacją jeszcze długo trzeba czekać, [zanim kość rośnie wypchnie na wierzch kulę.

Tymczasem chłopiec jest zdrow i biega, a cała wieś nazywa go... „nabitym”.

Sprawa o usiłowanie zabójstwa ze strony sąsiada w tym czasie rozstrzygnięta zostanie w plockim sądzie okręgowym.

= Pożar w Powązkach.

Nocy dzisiejszej, około godziny 2-jej, groźna i coraz większą przestrzeń horyzontu krwawiąca luna w stronie rogatki powązkowskiej, zaalarmowała straż ogniową.

W okolicy pożarem nawiedzoną wyruszyły dwa oddziały straży ogniowej, a mianowicie: nalewkowski i ratuszowy.

Okazało się, iż pożar szerzył się w miasteczku Powązkach, leżącym w gminie Młociny.

Ogień w chwili przybycia na miejsce oddziałów straży objął jednopiętrowy dom drewniany Icka Wróbla, zamieszkały wraz z przylegającymi do niego różnymi zabudowaniami, również drewnianymi.

Płomienie przerzuciły się zaraz na sąsiedni dom jednopiętrowy drewniany z zabudowaniami gospodarskimi i oba budynki niebawem przemieniły się w kupę zgłiszcz.

Ogień szerzył się nadzwyczaj gwałtownie i wysiłki straży ogniowej nie zdołały uchronić od pożaru najbliższych domów, które uległy niszczącej sile żywiołu.

Były to posesje:

parterowy drewniany dom z komórkami, będący własnością p. Wilińskiego;

trzy także parterowe domy z komórkami, należące do starozakonnego Grabskiego;

dwa piętrowe murowane domy i jeden drewniany z komórkami, własność starozakonnego Fiszbena.

Ogółem pastwą płomieni stało się siedm domów drewnianych i dwa murowane z zabudowaniami.

Ratunek był wielce utrudniony z powodu braku wody, którą musiano dowozić z dość odległego stawu.

Pożar trwał godzin 5 i ugaszono go dopiero po godzinie 7-jej zrana.

Prócz strat w nieruchomościach są też dość wysokie straty w ruchomościach, gdyż w wymienionych zabudowaniach mieściły się sklepy z towarami, które zostały zniszczone do szczytu.

Ogólnych strat na razie nie można obliczyć.

ZE ŚWIATA.

× Konstancy hr. Branicki. W ostatnim Czasie czytamy co następuje: „W dniu 14-ym b. m. zmarł w Paryżu Konstancy hr. Branicki, syn Władysława i Róży z hr. Potockich, ur. w r. 1824-ym. Zgon, który żalobą okrywa wiele znakomych a znacznych domów u nas, żalem przejmie wszystkich co mieli sposobność zbliżyć się kiedykolwiek do tej postaci, pełnej dobroci i serdeczności. Żal ten podzieliła instytut naukowe, mianowicie warszawskie, których zbiory hr. Konstancy Branicki, zamiłowany w naukach przyrodniczych, zasilał obficie cennymi a szczerymi darami, oraz uczeni, którym ofiarność jego ułatwiała naukowe badania. Hr. Konstancy Branicki pozostawił syna Ksawerego i córkę Różę, zamężną za Stanisławem hr. Tarnowskim.”

× W Krakowie zmarł w tych dniach hr. Arnold Dąbski, właściciel dóbr w Księstwie Poznańskim.

× Na politechnice lwowskiej wakuje posada asystenta przy katedrze technologii chemicznej.

× Liszt udał się w tych dniach z Wejmaru do Bayreuth na ślub wnuczki swojej Daniela v. Bülow. Zamierza on przytem dyrygować raz jeden przedstawieniami „Percivala”.

× Na jeziorze zurychskiem utonęła w tych dniach primadonna teatru „Flora” w Zurychu, Peizold. Ratuja ją tenorzysta, Hantke, znalazł również śmierć w nurtach.

× Pożar na morzu. Według doszłych depeesz z Rjeki, parowiec Octaw (nie Benzin, jak mylnie odczytano telegram pierwotny o tym wypadku), pali się na morzu dalej i zapewne będzie musiał być zatopiony. Na pokładzie jego znajdowało się 2,500 baryłek nafty, ztąd tak ogromne rozmiary pożogi. Dla zapobieżenia wszelkiemu dalszemu nieszczęściu przyholowano płonący okręt ku wybrzeżom istrjańskim. Przyczyna pożaru nie została jeszcze zbadaną. Z ludzi nikt życia nie stracił, dwaj majtkowie tylko doznali uszkodzenia.

× Pożar madryckiej Armerji. Jak już wiadomo z depeesz, w nocy na czwartek spłonął w Madrycie słynny gmach zwany Armerją, który mieścił jeden z najpiękniejszych i najbogatszych w świecie zbiorów broni. Większa część tych zbiorów znajdować się ma pod gruzami zgorzałego gmachu. Zwłaszcza sala Armerji, zwana rycerską, zawierała wiele wspaniałych i jedynych w swoim rodzaju zabytków. Pomiędzy licznymi zbrojami rycerskimi z wieków średnich jaśniały szczególnie pancerze, hełmy, koszule i t. d. Karola V-go, Filipa II-go, Krzysztofa Kolumba, wszystkie zdobne nader misternym czelowaniem w srebrze. Obok tych zabytków można było oglądać fantastyczne rozmaite postacie indjan, afrykanów w ich pióropuszcach, z łukami olbrzymimi i kołczanami na plecach, oraz mandarynów, lśniących od złota i jedwabiu. Na ścianach zawieszono były zbroje margrabiiego Pescara, poety Garcilaso de la Vego i margrabiiego Santa Cruz; dalej kolosalna zbroja, która przed wiekami była własnością Fryderyka Wspaniałomyślnego saskiego, oraz mnóstwo broni i chorągwi arabskich, perskich i maurytańskich. Oręż dawnych książąt i bohaterów przechowane były w osobnych witrzynach szklanych, najciekawsze pomiędzy temi zabytkami stanowiły kiedyś własność ks. Kondusza, królowej Izabelli Katolickiej, Filipa II-go, Ferdynanda Corteza, hr. Olivareza, don Juana d’Austria i Cyda. Był tu także przechowywany hełm króla Granady Boabdili, tarcza króla Franciska I-go, krzesło polowe Karola V-go i wiele innych tym podobnych pamiątek. W osobnej znowu sali złożone były trofea zwycięstw nad wojskami tureckimi, a między nimi także suknie poległego pod Lepanto Ali baszy i jego synów, siodła i czapraki monarsze, herby, działa, tarabany, kotły i surmy, obrazy i najrozmaitsze pamiątki z różnych czasów i po różnych ludach, od gotów począwszy, aż do bitwy pod Tetuanem, od Meksyku do Chin i Japonji, prawdziwe skarby sztuki, archeologii, heraldyki, etnografji i t. d.

× Egzekucja w Hiszpanji. Spełnienie wyroku śmierci we wszystkich niemal krajach europejskich wykonywa się szybko i z jaknajmniejszą ostentacją, w Hiszpanji tylko ów smutny wymiar sprawiedliwości zachował całą teatralną powagę wieków średnich, powiększając niepotrzebnie i w barbarzyński sposób tortury skazanych. Z takim to średniowiecznym ceremonjałem odbyła się w tych dniach egzekucja dwóch oficerów armji hiszpańskiej, skazanych za udział w buncie na rozstrzelanie. Na dwadzieścia cztery godzin przed śmiercią obydwaj delinkwenci zamknięci zostali w kaplicy żałobnej, a gdy już ostatnia ich godzina nadeszła, musieli jeszcze odbyć pieszo długą drogę wzięć udział jako główni aktorowie w ponurej procesji. Naprzód jechali konno kapral i dwóch żołnierzy z obnażonymi szablami, następnie czterech członków „stowarzyszenia krwi” w habitach i z zakapturzonymi głowami, za nimi jakiś członek konfraternji czerwono ubrany, dalej zakonnicy z różnych klasztorów z krzyżami w rękach, oddział żołnierzy, wreszcie obaj skazani w towarzystwie księży, a za nimi wóz z dwiema trumnami. Gdy konwój stanął na placu egzekucji, dowódca oddziałem oficer zawołał donośnym głosem: „W imieniu jego królewskiej mości! Ktokolwiek się odezwie, żądając łaski, zostanie śmiercią karany.” Skazani, kłęcząc przed chorągwią pułkową, wysłuchali wyroku śmierci, poczem siedli na dwóch krzesłach zwróceniu twarzami do muru; jeden z członków „stowarzyszenia krwi” zawiązał im oczy, księża uściskali ich, dali do ucałowania krzyż, szesnastu żołnierzy wystąpiło z szeregów, rozległy się strzały i krwawy dramat, wystawiony z tak niewłaściwą teatralną pompą, spełnionym został...

× Moda. Upał tropikalny w Paryżu wprowadził nową modę. Oto brzydka połowa rodzaju ludzkiego śladem piękniejszej i białej zaczęła używać wachlarzy. Na ulicach wszystko co żyje a mięskie jest wachluje się zawzięcie, kupcy zaś bulwarowi cieszą się z szalonego odbytu na t. z. „japońskie” papierowe wachlarze.

Ne k r o l o g j a.

† W dniu 24-ym lipca, t. j. w czwartek, odbędzie się w kościele św. Krzyża o godzinie 10-jej zrana nabożeństwo żałobne za spój duszy ś. p. Klemensa Tomczeka, podróżnika polskiego, zmarłego w Afryce na wyspie Mondoleh w dniu 20-ym maja r. b., na które to nabożeństwo, pozostali w Afryce, pogrążeni w smutku towarzysze zapraszają przyjaciół i żyjących zmarłego. —845—

† Ś. p. Bronisława z Eysymontów Nowacka, obywatelka gubernji kowieńskiej, zmarła w d. 18-ym b. m., przeżywszy lat 22. Pozostały mąż wraz z matką, zapraszają rodzinę, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok w dniu 20-ym b. m. t. j. w niedzielę, o godzinie 4-jej po południu z kościoła św. Krzyża, na cmentarz powązkowski. —844—

† Ś. p. Olesia Paniewska, córeczka Juljusza i Aleksandry z Buchowieckich małżonków Paniewskich, przeżywszy lat 4 i miesięcy 9, powiększyła grono aniołków. Wyprowadzenie zwłok odbędzie się w dniu 19-ym lipca r. b., o godzinie 5-jej po południu, z domu nr 7a ulica Wspólna, na cmentarz powązkowski. —844—

† Dnia 19-go b. m. t. j. w sobotę, jako w wigilję imienin Czesława Wdziękowskiego, b. sędziego śledczego, odbędzie się żałobna msza o godzinie 9-jej w kościele Panny Marii na Nowem-Mieście, na którą w ciężkim smutku pozostała żona i matka, uprzejmie zaprasza familję, przyjaciół i znajomych. —2300—

† Dnia 21 b. m., w poniedziałek, o godzinie 10-jej zrana, w kościele św. Anny (po-bernardyńskim) na Krakowskim-Przedmieściu, jako w drugą bolesną rocznicę śmierci ś. p. Marcjalego Czajkowskiego, oraz za całą rodzinę Czajkowskich, odprawione zostanie żałobne nabożeństwo, na które pozostała w smutku matka, krewnych, przyjaciół i znajomych zaprasza. —2309—

† Dnia 21-go b. m. w poniedziałek, o godzinie 10-jej i pół zrana, odbędzie się w kościele św. Anny (po-bernardyńskim) na Krakowskim-Przedmieściu nabożeństwo żałobne, za duszę d. p. Leopolda Zaborskiego, emeryta, b. urzędnika Banku polskiego, na które pozostała wdowa wraz z synem, y iowa i wnukami, zaprasza krewnych przyjaciół i znajomych. —2301—

† W sobotę, dnia 19 lipca r. b., jako w wigilję 9-jej rocznicy śmierci ś. p. Wincentego-Bronisława Śniechowskiego, odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele św. Antoniego przy ulicy Senatorskiej, o godzinie 10-jej zrana, na które pozostali syn i córka zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. —2299—

† W sobotę, dnia 19 lipca, jako w dzień imienin, odbędzie się nabożeństwo żałobne za spój duszy ś. p. Wincentego Szpot, w kościele na Powązkach, o godzinie 8-jej i pół zrana, oraz poświęcenie pomnika, na które pozostała żona z dziećmi zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —2304—

Z Cesarstwa.

Petersburg 16-go lipca.—Jesienią r. b. spodziewany jest w Petersburgu generał-gubernator Wschodniej Syberji, generał lejtnant Anuczyn, który opuszcza podobno zajmowane obecnie stanowisko.

Petersburg 16-go lipca. — W gazecie Nowoje wremja czytamy: „Niedawno w dziennikach ukazała się wiadomość o spodziewanych uzupełnieniach do znanego prawa z dnia 10-go grudnia 1865-go r. Jeżeli wiadomość ta jest prawdziwą, to trzeba przyznać, że spodziewane uzupełnienia byłyby teraz bardzo na czasie, jeżeli one zapełnią pewne luki, a przede wszystkim prawo zbywania otrzymanej ziemi w czyjekolwiek ręce. Dalej należy się spodziewać, że żadnych wyłączeń z pod rzeczzonego prawa (w rodzaju wyłączeń takich, o jakich wspominały gazety, zrobionych dla ks. Radziwiła) na przyszłość nie będzie i że nakoniec dla zabezpieczenia rosyjskiego charakteru własności ziemskiej w zachodnich gubernjach, niemieccy nabywcy gruntów będą postawieni na równi z polskimi. Ale nie dość rozumie się samych postanowień prawa, jeżeli w praktyce będzie prawo omijane. Administracja kraju zbada prawdopodobnie przyczyny zmuszające rosyjskich osadników, włościan i żołnierzy do sprzedawania swoich gruntów katolikom i opuszczania kraju. Przyczyny te muszą być ogólnego charakteru, a nie prosta chęć zysku i chciwości. Można tylko powiedzieć, że rosyjska włościańska kolonizacja zachodniego kraju nie odegrała tam wydatnej roli w porównaniu z rozdawaniem gruntów urzędnikom i to właśnie odosobnienie i nieliczność rosyjskich włościan, albo nawet i wytrzymałszych od nich dymisjonowanych żołnierzy, może budzi w nich tęsknotę do ojczyzny i skłania do rozstawiania się z ziemią i do powrotu do czysto rosyjskich gubernij.”

Petersburg 16-go lipca. — Echo petersburskiemu nie podoba się obecne położenie Bułgarii, a niewiadomość co do programu sesji zgromadzenia narodowego, jeszcze powiększa niepokój. „Jak mówią, pisze Echo, pod dyskusję i decyzję zgromadzenia narodowego przyjdą kwestje: zatargu z Serbją, dróg żelaznych i petycji do mocarstw o zjednoczenie Wschodniej Ru-

melji z księstwem. Każda z tych kwestyj może doprowadzić do poważnej komplikacji tak dla samej Bułgarii jak i dla państw europejskich. Pograniczny spór z Serbią może wyrodzić nieporozumienia między Rosją a Austro-Węgrami i wogóle stać się jabłkiem niezgody dla dyplomacji mocarstw, dążących do umocnienia swojego wpływu na półwyspie bałkańskim. Petycja o zjednoczenie ze Wschodnią Rumelją również może znowu postawić na porządku dziennym całą kwestję wschodnią, co przy obecnym położeniu Europy bynajmniej nie byłoby pożądanem. Nareszcie sprawa dróg żelaznych jest tak dalece ważną, że rozstrzygnięcie jej, ściśle mówiąc, powinno być dokonane dopiero po głębokim rozważeniu, nie zaś pośpiesznie, jakby to było możliwym podczas teraźniejszej sesji zgromadzenia. Przykład Serbji, która przez swoje drogi żelazne wpadła w łapy Austrii, powinien uczynić bułgarskich mężów stanu niezmiernie ostrożnymi w tak drażliwej kwestji. Dlatego też przedstawianie kwestji kolejowej teraźniejszemu zgromadzeniu wydaje nam się dziwnym, zwłaszcza że bez uprzedniego ogłoszenia przedmiotu. W ogóle zdaniem naszym nie można powiedzieć, ażeby Bułgaria ostatecznie weszła na drogę pokojowego i spokojnego rozwoju. Pomimo przywrócenia konstytucji nad krajem wciąż jeszcze wisi pośpny cień samowoli, żywionej przez ambicję i interesowność tych, w których ręce dostały się losy tego nieszczęśliwego narodu."

Kijów 16-go lipca. — W tych dniach *Kijewlanin* obchodził dwudziestą rocznicę swojego istnienia i uznał za właściwe przy tej sposobności wypowiedzieć się publicznie ze swoich przekonań i poglądów. W artykule obejmującym tę spowiedź czytamy między innymi: „*Kijewlanin* przez cały czas pozostawał nieodstępnie wiernym tym głównym zasadom, jakie były wypowiedziane zaraz z początku przez nieżyjącego dziś jego założyciela Szulgina. W pierwszych czasach *Kijewlanin* musiał się zogniskować w dwóch przez samo życie naprzód wysuniętych kwestjach: narodowej i włościańskiej. Na pierwsze z tych pytań *Kijewlanin* odpowiedział jeszcze w programowym ogłoszeniu o wyjściu gazety, rozpoczynając się od słów: *Kraj ten jest rosyjski, rosyjski, rosyjski!* Przeciw takiemu twierdzeniu polacy protestowali na rozmaite sposoby, a z początku sztychła czasami z niego nawet i część prasy rosyjskiej. Tę ostatnią siłą rzeczy zniewoliła jednak do stopniowego przyswojenia sobie tegoż samego poglądu, który niegdyś wydawał jej się dziwnym a nawet i śmiechu godnym. Z kwestją narodowościową w kraju zachodnim ściśle się łączy kwestja wyznaniowa, gdyż różnice w wierze siłą dziejących wypadków zupełnie odpowiadają różnicom zewnętrznym, tak że jedno zawsze jest nieomylną prawie oznaką drugiego. Naturalnie, że *Kijewlanin* pomimo głębokiego swojego przekonania, że nie są na czasie ani wyznaniowe spory ani tem bardziej ryczałtowa nienawiść z powodu różnic wyznaniowych, nie mógł zachować się obojętnie względem katolicyzmu w zachodnich gubernjach, a zwłaszcza względem działalności duchowieństwa katolickiego. Rosjanin w tym kraju robiąc się katolikiem zawsze utracił i utraci swoją narodowość i zawsze jak każdy renegat stawał się najzaciętszym wrogiem”.

Z OSTATNIEJ POCZTY.

Poznań 16-go lipca. — Dzienniki poznańskie donoszą, że ponieważ niektórzy z deputowanych polskich oświadczyli, iż nie przyjmą mandatu na przyszłą sesję, zaszła potrzeba poszukania nowych kandydatów na posłów. Jako tacy kandydaci są wymieniani pp. Kazimierz Jarochoński, Józef Kościeliski, dr Wiktor hr. Czarniecki, ks. Zdzisław Czartoryski i Ludwik Graeve.

Wiedeń 16-go lipca. — Bawiąca tu pani Linhardt wraz z służącą poznały w Stelmacherze mordercę aptekarza strassburskiego, Linhardta, (dnia 22-go października 1883-go r.) Zamordowano go celem zdobycia trucizn dla używania ich w celach anarchicznych. Inicjatywę dał Stellmacher, który poznał się z Kammererem na wystawie w Zurychu i nakłonił go do współnictwa.

Gastein 16-go lipca. — Cesarz Wilhelm rozpoczął dzisiaj kurację i wziął zrana pierwszą kąpiel. Kuracja trwać będzie do dnia 5-go sierpnia, nazajutrz przed południem cesarz wyjedzie, przenoćuje w Salzburgu a następnie dnia 7-go sierpnia w Ebensee zjedzie się z cesarzem Franciszkiem Józefem i wraz z nim pojedzie do Ischl. Pobyt obu cesarzy w tej ostatniej miejscowości trwać ma do 10-go sierpnia rano. Ks. Wilhelm, który tymczasem ma złożyć wizytę arcyksięciu Rudolfowi i jego małżonce w Laksenburgu, przybędzie wraz z arcyksięstwem na te dwa dni do Ischl i ztamtąd powróci z cesarzem Wilhelmem wprost do Berlina.

Paryż 16-go lipca. — Prezes ministrów, Ferry,

wczoraj już był u księcia Hohenlohe, celem przeprowadzenia go za zniewagę flagi niemieckiej. Nie znalazłszy posła w pałacu ambasady, ponowił dzisiaj swą wizytę, wyraził najwyższe ubolewanie rządu francuskiego i dodał, że uważając zachowanie się komisarza policji Galiena za nagany godne, polecił złożyć go z urzędu.

Londyn 16-go lipca. — Układy pomiędzy komisarzami finansowymi konferencji egipskiej wskutek wdania się posłów dwóch mocarstw weszły dzisiaj na tor pomyślniejszy.

Belgrad 16-go lipca. — Skompletowanie gabinetu serbskiego dotychczas nie nastąpiło i wszystkie krążące w tym względzie wieści są bezzasadne. Rząd jednakże uważa skompletowanie gabinetu za jedno z najpilniejszych swoich zadań.

TELEGRAMY

„KURJERA WARSZAWSKIEGO”

Wiedeń 18-go lipca.

Nominacje na wyższe posady w świeżo zorganizowanych zarządach kolei państwowych mogą na razie zadowolić. Naczelnikiem oddziału prezydjalnego w Wiedniu mianowany został baron Gostkowski, dyrektorem w Krakowie Kuhn, we Lwowie Kłowski, wszyscy ludzie dzielni i zdolni.

Rzym 18-go lipca.

Rząd włoski ponownie poruszył w drodze dyplomatycznej wniosek zwołania konferencji europejskiej, która ułożyłaby statut międzynarodowej komisji sanitarnej.

Rzym 18-go lipca.

Cesarz brazylijski, Don Pedro, zapowiedział swoje przybycie do Turynu, celem zwiedzenia wystawy włoskiej.

Londyn 18-go lipca.

Izba lordów większością 182 głosów przeciw 132 odrzuciła wniosek, mający na celu wznowienie rozpraw nad odrzuconym w drugim czytaniu bilem dotyczącym reformy wyborczej, pod warunkiem wniesienia przez rząd w październiku projektu nowego podziału kraju na okręgi wyborcze. Natomiast przyjętą została poprawka lorda Kadogana, żądająca zwołania parlamentu i jednoczesnych podczas jesiennej sesji obrad nad obydwoimi bilami.

Londyn 18-go lipca.

Gladstone oświadczył w izbie gmin, iż eksperci finansowi ukończyli swoje zajęcia. Konferencja niebawem się zbierze i potrwa niedługo.

Belgrad 18-go lipca.

Bank narodowy uchwalił stopę procentową od pożyczek na weksle 5½, podczas gdy dotąd stopa zwyczajna wynosiła 8—10%. Wielka radość panuje w tutejszym świecie kupieckim i przemysłowym.

Petersburg 18-go lipca.

Na mającym odbyć się w sierpniu w mieście Abo fińskim zjeździe przemysłowym ma być dyskutowaną kwestja granicy celnej i w ogóle ustanowienia stosunków handlowych z Rosją. Kwestje te powstały z powodu niezadowolenia rosyjskich przemysłowców i fabrykantów z istniejących przepisów celnych.

Cholera.

Ostatnia poczta.

Berlin 17-go lipca. — Dr Koch wczoraj tu powrócił. *Nordd. Allg. Ztg* ostrzega, że większa część zdań, wyrażonych o cholery przez dra Kocha, a powtórzonych przez prasę, zwłaszcza angielską i francuską została przekreślona.

Paryż 16-go lipca. — W liczbie zmarłych w dniu wczorajszym na cholere w Tulonie znajduje się małżonka admirała Fisquet.

Marsylja 16-go lipca. — W liczbie zmarłych wczoraj na cholere znajduje się kapitan piechoty marynarskiej Bigalet i szef brygady policyjnej.

Bukareszt 16-go lipca. — Przybywający z dotkniętych cholera okolic francuskich podróżni poddawani będą formalnościom kwarantannowym na stacji pogranicznej Verciorova.

Konstantynopol 16-go lipca. — Ustanowiona została dziesięciodniowa kwarantanna dla osób i towarów, przybywających z portów francuskich morza Śródziemnego oraz z Algieru i Tunisu, a pięciodniowa dla przybywających z Egiptu.

Ostatnie telegramy.

Wiedeń 18-go lipca.

Najwyższa rada zdrowia orzekła z powodu rekursu gminy wiedeńskiej, że tak Wiedeń jak i wszystkie miasta są według ustawy obowiązane urządzić lub wybudować nowe, zupełnie odosobnione szpitale dla chorych epidemicznych. Szpitale te powinny być tak urządzone, aby i chorzy zamożniejsi, tudzież przejezdni mogli w nich znaleźć pomieszczenie z należytą wygodą.

Petersburg 18-go lipca.

Wśród tutejszych parafjalnych towarzystw dobroczynności powstał projekt zawiązania, w razie pojawienia się cholery w Petersburgu, komitetu dla pomagania radzie miejskiej. Działalność komitetu będzie przede wszystkim miała na celu poprawienie higienicznych warunków dla klas ubogich i natychmiastowe udzielanie pomocy lekarskiej.

GIEŁDA.

dnia 18-go lipca 1884-go roku.

Znowu powtórzyć musimy to samo co wczoraj na tem miejscu pisaliśmy. Sytuacja wcale nie ciekawa. Szacowania berlińskie okazały się dziś niezmiennymi w porównaniu do wczorajszych notowań urzędowych. Dalszej niżki nie obiecywano a świetne widoki urodzajów powinnyby raczej zachęcić do spekulacji. Tymczasem ruch nader był słaby, robiono mało. Jedno objawienie chęci kupna natychmiast ośmiela sprzedawców do wyższych żądań a nawet drobna podaż kupujących do żądania ustępstw zachęca.

W paru dniach ostatnich przeważał pokup i dlatego też kursa pewnej zwyżki doznały. Tak było i dziś, choć jak już zauważyliśmy, do zwyżki owej poważniejszych niema powodów.

Za weksle długoterminowe na Berlin 49.20 o 10 kop. drożej żądano i płacono wysokie ceny 49.05 a nawet 49.10, to jest kurs wczoraj żądany. Krótkoterminowe po 49.07½ ofiarowywano i płacono z początku 48.90, jak wczoraj, a następnie coraz wyżej 48.95 a nawet 48.97½.

Na pomniejszych miastach niemieckich żadnych nie dokonano transakcyj.

Na Londyn długoterminowe po 9.98, krótkoterminowe po 9.97 ofiarowywano. Płacono za te ostatnie 9.95.

Na Paryż bez ruchu. Żądanie podniesione zostało o 10 kop. na 100 fr. do 39.90.

Na Wiedeń również trochę drożej żądano 82.25, płacono jak wczoraj 82.

Papiery w trochę większym niż wczoraj ruchu.

Listy likwidacyjne 87.70 i 87.40 w żądaniu, większe po 87.35 kupowano, mniejsze zaś znalazły nabywców po 87.10, 87.15 a nawet 87.20.

Pożyczka wchodnia również nieco wyżej 93.25 lecz do transakcji nie doszło.

Listy zastawne ziemskie 97.35, 97.30, 97.21 za serji I-ej, 96.60, 96.35 za III-ej żądano. Płacono za A serji III-ej 96.30, za małe 96.20. Serji II-ej i IV-ej nie dotykano.

Listy miejskie 94, 92.10, 92, 91.50 nominalnie.

Obligii 91 w zaofiarowaniu.

Listy bódzkie 84.30, 83.50, 83.

Godzina 12½. Usposobienie mocne lecz o transakcjach nie ma mowy.

J. Wł.

Sprawozdanie z targu zbożowego

na placu Witkowskiego dnia 18-go lipca 1884 roku.

Dostawy dziś na plac Witkowskiego, jak zwykle w piątki, były bardzo szczupłe.

Było bardzo mało tak żyta jak pszenicy.

Jak przez cały tydzień tak i dziś usposobienie było ospałe, niechętne, kupujących brak zupełny.

Za pszenicę średnią od 7.65 płacono, lepsza średnia 8.40, 8.70—dobrych gatunków nie dostawiono ale o nie też nie pytano.

Żyto również średnie 6.30 osiągnęło.

Owsa również niewiele.

Rozprzedano co było po 3.60 do 3.75 wprawdzie w gatunkach nieosobliwych.

Siano mniej niż zwykle w piątki, a to z powodu rozpoczętych żniw, na które każdy gospodarz używa całą siłę roboczą, jaką rozporządzać może.

Słomy też niewiele.

Ceny niezmiennymi. Siano 30—45, słoma 28—35 kop. za pud.

J. Wł.

NAJWIĘKSZY WYBÓR.—NAJNIZSZE CENY.

TAPETY

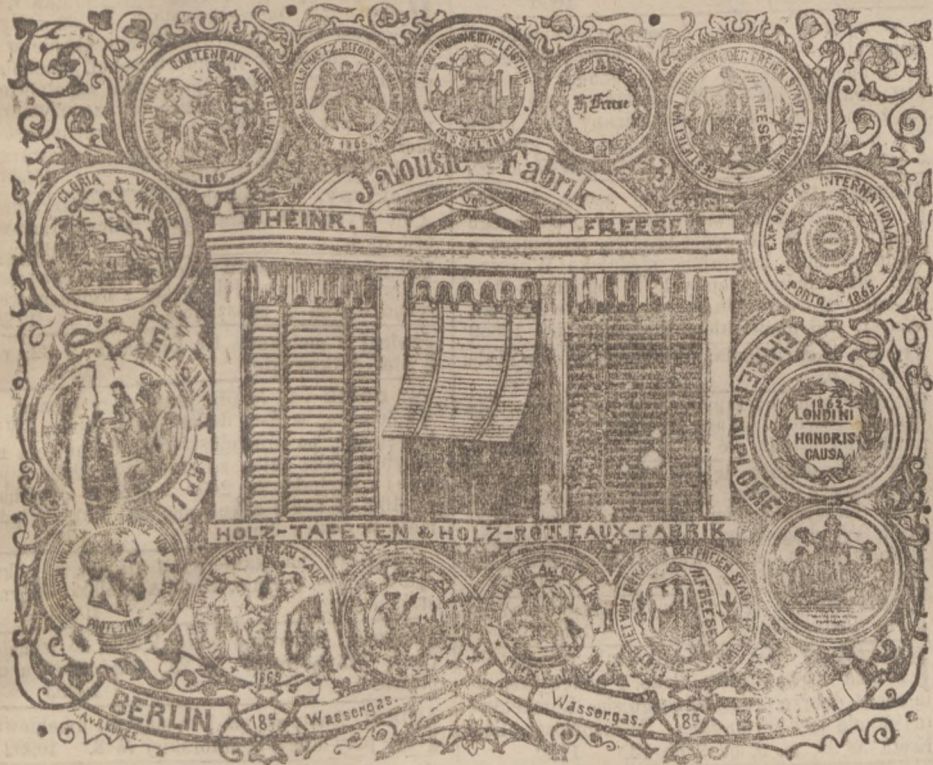
nowych, tegorocznych deseni, odznaczające się piękną rysunków i kolorytu, od najskromniejszych gatunków do wykwintnych stylowych i imitacji starodawnych tkanin,

POLECAJA

SEWERYN MAZUR i S-ka,

plac Teatralny b. pałac Blanka.

1374r

Filja Hambursko-Berlińskiej Fabryki Żaluzyj,

poleca wyrabiane przez siebie żaluzje drewniane do okien, tak dla zabudowań nowych, jako też dla pojedynczych lokali.—Wyrób trwały i bardzo gustowny.—Ceny umiarkowane.—Próby i cenniki na żądanie.

Zarządzający J. Landsberger, Złota 12.

Zastać można od 12 do 4 po południu.

Wójt Gminy Brudno,

ogłasza niniejszem, że w dniu 9 (21) Czerwca z jego rozporządzenia na rzeczże Wiśle przytrzymane zostały 7 kawałów drzewa, oznaczone literami A. N., nie wiadomo do kogo należące i te ostatnie zachowane przez niego do czasu zgłoszenia się prawego właściciela. Wzywa się niniejszem, ażeby prawy właściciel zgłosił się z prawymi dowodami po odbiór do Zarządu Gminy Brudno. 1786r

W Dobrach Majorat Kozienice

jest do sprzedania
215 sztuk wybrakowanych Owiec

w połowie Skopów i Macior.—Stacja pocztowa w Kozienicach. 1796r

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 30 Lipca (11 Sierpnia) r. b., o godzinie 11 rano odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu miasta Warszawy licytacja in minus, przez opieczętowane deklaracje na dostawę w r. 1885 różnych materiałów do wodociągów Warszawskiego i Pragskiego, od cen w warunkach licytacyjnych zamieszczonych.

Mający zamiar ubiegania się o takowe przedsiębiorstwo, złoży w czasie i miejscu wyżej oznaczonym, na ręce p. o. Prezydenta miasta opieczętowaną deklarację, napisaną na papierze stemplowym, ceny kop. 60, podług wzoru niżej zamieszczonego, wraz z kwitem Kasy m. Warszawy na złożone w tejże Kasie wadium w ilości rs. 150 i na koszt ogłoszenia rs. 35, które nie utrzymującemu się przy licytacji będą zwrócone.

Warunki, są do przejrzania w Wydziale Administracyjnym Magistratu, każdodziennie, wyjąwszy dni świątecznych.

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia z dnia . . . podaję niniejszą deklarację, mocą której podejmuję się dostawę w r. 1885 różnych materiałów do wodociągów Warszawskiego i Pragskiego, z ustąpieniem od cen w warunkach licytacyjnych zamieszczonych procentów. . . (wypisać literami), poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych zamieszczonych.

Kwit na złożone w Kasie Miejskiej, wadium rs. 150 i na koszt ogłoszenia rs. 35, przy niniejszem załączam.

Stałe moje zamieszkanie w . . . (wypisać miejsce zamieszkania).

Pisałem dnia . . . (wypisać dzień, miesiąc i rok).

1801r

Podpisać wyraźnie imię i nazwisko.

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 30 Lipca (11 Sierpnia) r. b., o godzinie 11 i pół w południe, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu miasta Warszawy, licytacja in minus, przez opieczętowane deklaracje na dostawę w roku 1885 około 5500 funtów oliwy włoskiej do wodociągów Warszawskiego i Pragskiego, od kop. 27 za funt.

Mający zamiar ubiegania się o takowe przedsiębiorstwo, złoży w czasie i miejscu wyżej oznaczonym na ręce p. o. Prezydenta miasta, opieczętowaną deklarację, napisaną na papierze stemplowym, ceny kop. 60, podług wzoru niżej zamieszczonego, wraz z kwitem Kasy m. Warszawy, na złożone w tejże Kasie wadium w ilości rs. 150 i na koszt ogłoszenia rs. 40, które nie utrzymującemu się przy licytacji będą zwrócone.

Warunki są do przejrzania w Wydziale Administracyjnym Magistratu, każdodziennie, wyjąwszy dni świątecznych.

Wzór do deklaracji:

W skutek ogłoszenia z dnia . . . podaję niniejszą deklarację, mocą której podejmuję się dostawę w roku 1885 około 5500 funtów oliwy włoskiej do wodociągów Warszawskiego i Pragskiego, po cenie kop. . . za funt, (wypisać literami), poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom, w warunkach licytacyjnych zamieszczonych.

Kwit na złożone w Kasie m. Warszawy wadium w ilości 150 rs. i na koszt ogłoszenia rs. 40, przy niniejszem załączam.

Stałe moje zamieszkanie w N. N., (wypisać miejsce zamieszkania).

Pisałem dnia . . . (wypisać dzień, miesiąc i rok).

1800r

Podpisać wyraźnie imię i nazwisko.

MASZYNY DO POŃCZOCH, uznane za najlepsze.

JULJAN BERG, Mazowiecka Nr 14.

r-22

NOWO-OTWORZONY

HANDEL WIN i DELIKATESÓW F. PORADOWSKIEGO,

przy ulicy TRĘBACKIEJ Nr 1,

róg KRAKOWSKIEGO-PRZEDMIEŚCIA,

poleca znaczny zapas Win węgierskich, francuzkich, szampańskich, hiszpańskich i innych, Koniaków oryginalnych, Rumów, Likierów francuzkich, Porterów, oraz Piwa: angielskiego, pilzeńskiego, Kulmbachskiego i krajowego Kijoka.

Przy handlu oraz na I piętrze, urządzone są pokoje gościnne i gabinety, w których wydawane są śniadania i kolacje à la carte i na obstalunek, przyrządzane przez jednego z najlepszych kucharzy.

CENY UMIARKOWANE.

Kilkonastoletnie doświadczenie nabyte przez właściciela w jednym z najbardziej renomowanych handlowców tutejszych, daje dostateczną rękojmię dobroci towarów, oraz szybkiej i skrupulatnej obsługi. 1809R

Nauka i wychowanie.

Nauczyciel z 10-letnią praktyką z gruntowną znajomością niemieckiego, polskiego i rosyjskiego języka, poszukuje posady. Łaskawe oferty uprasza składać w biurze ogłoszeń Rajchmana i Frendlera. Senatorska 18 pod lit. J. M. 1717

Niemka rodowita, b. nauczycielka, poszukuje miejsca do dzieci lub do starszej osoby, z dobrą konwersacją, może być i przychodnią. Wiadomość: ul. Aleksandra 12, mieszkania 37. (Starsza osoba). 1689

Kandydat nauk matematycznych poszukuje posady nauczyciela w prywatnym zakładzie naukowym na prowincji. Nowogrodzka 20, mieszk. 6, od godz. 10—12 i od 4 do 6 po południu. 10558

Pomieszczenie dla chłopczyków przygotowujących się do szkół i uczesujących do klas. Bliższe porozumienie od 10 sierpnia. Aleja Jerozolimska 26, m. 14. 10713

Petersburga student uniwersytetu udziela lekcji wszystkich przedmiotów średnich zakładów naukowych. Języki rosyjski i niemiecki posiada gruntownie. Kruca 13B, mieszk. 1. 10910

Niemka inteligentna, znająca szyćcie, poszukuje miejsca bony demi-place, lub na wyjazd z chorą osobą. Adresy: kiosk, Marszałkowska róg Alei. 1722

Uczeń klasy V-jej, filolog, życzy sobie udzielać korepetycji w mieście, lub na wsi za pobyt, może przygotować i do szkoły realnej. Wiadomość: ulica Chmielna 17, mieszkania 18. 10973

Poszukuje się zaraz francuzki na wieś na miesiąc wakacji. Za życie i wszelkie wygody, żądane jest konwersacja i dwie godziny dziennie lekcji. Wiadomość bliższa między godziną 10—11 rano, w Hotelu Drezdeńskim, pod 34. 10964

Student uniwersytetu poszukuje korepetycji. Adresy proszę składać w zakładzie jubilerskim, Tłomackie 3. 10971

Posady i Prace.

Operator fotograficzny, zdolny, potrzebny jest zaraz na wyjazd. Wiad. ulica Świętokrzyska 12, w dystrybucji. 10889

Rządca kawaler, posiadający chlubne świadectwa z zarządu większymi majątkami, w Poznańskim i Królestwie, poszukuje posady. Wiadomość: Hoża 5, mieszkania 17. 10700

Osoba w średnim wieku poszukuje miejsca osklepowej do pieczywa, obeznana z tym fachem, lub do osoby pojedynczej, do dozoru dzieci, do obszycia w prywatnym domu. Ulica Grzybowska 54, mieszk. 7. 1715

Panna z porządnego domu, z prowincji, lat 15, poszukuje zajęcia w sklepie jako uczennica. Oferty proszę składać w kantorze Kurjera pod adresem „Jadwiga“. 10893

Potrzebnym jest w tej chwili do gospodarstwa rolnego człowiek samotny (rekomendacja konieczna), wykonywający zlecenia tylko chlebowawcy. Wiadomość u szwajcara hotelu Krakowskiego, do Piątku. 10897

Osoba młoda poszukuje miejsca za kucharzową u piekarza zaraz lub od pierwszego z kaucją jaka będzie żądana. Ulica Freta 1, m. 21, stróż wakała. 10837

